КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫ
ЫСЫК-КӨЛ ОБЛАСТЫ
ЖЕТИ-ӨГҮЗ РАЙОНУ

БАРСКООН АЙЫЛ АЙМАГЫНЫН
ЖЕРГИЛИКТҮҮ КЕҢЕШИ

КЫРГЫЗСКАЯ РЕСПУБЛИКА
ИСЫК-КУЛЬСКАЯ ОБЛАСТЬ
ДЖЕТИ-ОГУЗСКИЙ РАЙОН

МЕСТНЫЙ КЕНЕШ БАРСКООНСКОГО
АЙЫЛНОГО АЙМАКА

Барскоон айыл аймагынын жергиликтүү кеңешинин XXVIII-чакырылышынын II-кезексиз сессиясынан

ТОКТОМ

2024-жылдын 23-июлу № 39 **Барскоон айылы**

Барскоон айыл аймагынын 2024-2027-жылдарга социалдык-экономикалык өнүгүү программасын бекитүү жөнүндө

Кыргыз Республикасынын "Жергиликтүү мамлекеттик администрациялар жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары жөнүндө" мыйзамынын 34-беренесине жана жергиликтүү кеңешинин ргламентине ылайык, күн тартибиндеги Барскоон айыл аймагынын 2024-2027-жылдарга социалдык-экономикалык өнүгүү программасын угуп, талкуулап, жергиликтүү кеңеши **токтом кылат:**

1. Барскоон айыл аймагынын 2024-2027-жылдарга социалдык-экономикалык өнүгүү программасы №1 тиркемеге ылайык бекитилсин.
2. Ушул токтомду Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетине караштуу Мамлекеттик кызмат жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу иштери боюнча мамлекеттик агенттигинин расмий веб-сайтына жарыялоого тиешелүү электрондук иш кагаздарын жиберүүгө жана юстиция органына мамлекеттик реестрге киргизүү үчүн иш кагаздарын алып баруу жагы жергиликтүү кеңешинин жооптуу катчысы Н.Шабданбаевга тапшырылсын.
3. Токтомдун аткарылышын көзөмөлдөө жагы айылдык кеңешинин туруктуу комиссияларына жана айыл аймагынын айыл өкмөтүнүн башчысы А.Т.Асанбаевге тапшырылсын.

Төрага **М.Ибаков**

Жиберилди: айылдык кеңештин иш кагаздарына 1-нуска, юстицияга -2 нуска, айыл өкмөтүнүн иш кагаздарына -1 нуска, төрага – 1 нуска, баардыгы – 5 нуска

№1 тиркеме
Барскоон жергиликтүү кеңешинин
2024-жылдын 23-июлундагы
№39 токтому менен бекитилди

Жети-Огуз районунун
Барскоон айыл аймагынын

СОЦИАЛДЫК-ЭКОНОМИКАЛЫК ӨНҮГҮҮ ПРОГРАММАСЫ

Барскоон айыл аймагынын
2024-2027-жылдарга
социалдык-экономикалык өнүгүү программасы

1-БӨЛҮК . АЙМАКТЫН ЖАЛПЫ МҮНӨЗДӨМӨСҮ	
Географиялык абал	Барскоон айыл аймагы Ысык-кол облусунун чыгыш тарабындагы Жети-Огуз районунда жайгашкан. Аймак чыгыштан Жаргылчак айыл аймагы менен, батыштан Кун Чыгыш айыл аймагы менен чектешет Айыл аймактын борбору Барскоон айылы. Райондук борбор Кызыл-Суу айылынан 45 км алыстыкта, облустук борбордон 100 км, Кыргызстандын борбору Бишкек шаарынан алыстыгы 350 км де жайгашкан. Айыл аймагы 2024-жылы 25-март Токтом № 5 уюштурулган. Курамагына Барскоон,Тосор, Тамга, Караколка, Соок айылдары кирет.
Жалпы аянты (га)	179114 кв.км
Ландшафт жана жаратылыш шарттары	Барскоон тоолуу аймак, деииз денгээлинен 1750метр бийиктикте жайгашкан. Кескин континенттик климат айыл чарбасынын өнүгүшүнө олуттуу таасирин тийгизет. Кыш мезгили 4 айга созулат жана катуу кар менен коштолот. Минималдуу төмөнкү температура 12ºС жетиши мүмкүн. Жай мезгилинде температура 20 ºС чейин жетиши мүмкүн. Жайында орточо температура 15 ºС, кышында 8ºС
БарскоонАА калкы (адамдар), анын ичинде:	15 429 адам, анын ичинен аялдардын саны 8217 адам
Барскоон айылы	8887 адам 1685 кожолук
Тамга айылы	3751 адам 1105 кожолук
Тосор айылы	2736 адам 670 кожолук
Караколка сырткы айылы	53адам 21кожолук
Соок	2 адам 2 кожолук
СЭӨПтүн максаты	СЭӨПтүн максаты: Барскоон айыл аймагы келерки 5 жыл аралыгында айыл аймагынын экономикасы өскөн, анын ичинде аялдардын ишкерлиги колдоого алынган, туристтик индустрия өнүккөн, калкты тейлөө борбору, санарип багытында ишке ашырылган, жашоочуларга бардык шарттар түзүлгөн аймакка айланат. Жалгыз бой энелерге, майыптыгы бар адамдарга, жетим балдарга көңүл өзгөчө бурулуп, жаштар дени сак, экологиясы таза аймакта жашашат.

2 БӨЛҮК . КАЛК

2.1. (таблица) Калк жана эмгек ресурстары

Категория	*Факт*			*күтүү*	*Болжолдоо*		
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Калктын жалпы саны (жыл башындагы туруктуу калктын саны, адам)	15142	15222	15312	15397	15473	15550	15627
Өсүү темпи (%)		*0,5%*	*0,6%*	*0,6%*	*0,5%*	*0,5%*	0,5%
алардын арасында аялдар	8025	8040	8030	8027	8027	9025	9070
Эмгекке жарамдуу курактагы калк (адамдар)	8290	8305	8325	8375	8400	8425	8467
Өсүү темпи (%)		*0,2%*	*0,2*	*0,6%*	*0,3%*	*0,3%*	*0,5%*
алардын арасында аялдар	2550	2555	2548	2552	2565	2572	*2584*
Иш менен камсыз болгон калк (адамдар):	1110	1114	1124	1133	1182	1250	1300
алардын арасында аялдар							
Айыл чарба	1038	1038	1038	1038	1065	1100	1190

өнөр жай	32	34	38	45	60	80	98
Иштетүү							
Электр энергиясы							
Курулуш							
Соода	40	42	48	50	60	70	82
Транспорт жана байланыш							
Башка кызматтар (гос)							
Кайра иштетүү							
Жумушсуз калк (адамдар) :	448	452	480	472	466	450	430
Өсүү темпи (%)	*-4,1%*	*-0,8%*	*-6,9%*	*-1,6%*	*-1,2%*	*-3,4%*	*-4,4%*
алардын арасында аялдар							
Жакырчылыктын чегиндеги калк (адамдар)	192	187	180	171	164	157	148
Өсүү темпи (%)		*-2,6%*	*-3,7%*	*-5%*	*-3,7%*	*-3,7%*	*-5,73*
Миграцияланган эмгекке жарамдуу калк (эл аралык миграцияга байланыштуу кеткендер, адамдар)	405	412	415	317	289	264	230
Өсүү темпи (%)	*-2,5%*	*-1,7%*	*0,7%*	*-23,6%*	*-8,6*	*-8,6*	*-9.9%*

2.2. Эмгекке жарамдуу калктын санынын өсүшүн, иш менен камсыз кылуу маселелерин жана эмгек миграциясын талдоо

Калктын өсүшүнүн болжолу жылына калктын өсүшүнүн 0,5 % ын түзөт. Келечекте ички жана тышкы миграциянын өсүшү күтүлбөй тургандыгы, ошондой эле калктын сырттан агылып келиши эске алынган. Ошондой эле аймакта санариптештирүүнүн жыйынтыгы менен бир канча адамдын учету башка жакка которулуп кеткендигине байланыштуу калктын саны 2023-жылы азайып кеткен. 2024-жылы жалпы айыл аймактын жалпы калктын саны 15397 адамды түздү, анын ичинде 7946 эркектер, 8027 киши аялдар. 2023-жылы төрөлгөн балдардын саны 142 ни түзсө, каза болгондордун саны 98 жаран.

Эмгекке жарамдуу калктын саны 2023-жылы эмгекке жарамдуу калктын саны 8375 адамды тузду, 2024 жылы 2023-жылга салыштырмалуу 50 жаранга көбөйгөн. Орто мөөнөттүү келечекте эмгекке жарамдуу калктын өсүшү жогорку темптерди көрсөтпөйт жана болжол менен ошол эле деңгээлде сакталат 2027 -жылга чейин эмгекке жарамдуу калктын саны 92 адамга көбөйүшү күтүлүүдө.

Барскоон ААда расмий катталган **жумушсуздардын** саны 2023-жылы 480 адамды түзсө, 2024-жылы 472 адамды түзүп, 8 адамга кыскарган. бул эмгекке жарамдуу калктын 1,6% түзөт. Жумушсуздардын санын азайтууда төмөндөгүдөй көйгөйлөргө туш болууда:

- өнөр жай өндүрүшүнүн жана чакан бизнестердин начар өнүгүшү.

Жумушсуз жарандардын санын азайтуу үчүн айыл аймагында жаңы жумуш ордуларын түзүүгө көмөктөшүү керек. 2029-жылга чейин жумушсуз адамдардын санын 50 жаранга азайтуу пландалууда.

Миграцияланган эмгекке жарамдуу калктын саны 2023-жылы 415 адам болсо, 2024-жылга 317 адамды түзду Акыркы жылдары калктын арасында ички жана тышкы миграциялык азайганы байкалууда. Чет өлкөдөгү кырдаалга байланыштуу мигранттардын көбүнчү бөлүгү кайтып келишти. Миграциядан кайтып келген эмгекке жарамдуу калкты жумуш менен камсыз кылууда төмөнкү иш чараларды ишке ашыруу талап кылынат:

- жаштарга ар кандай тренингдерди жана билим берүү курстарын табууга жана бүтүрүүгө көмөк көрсөтүү;
- үйдө отурган аялдарды тигүү цехтерине жумушка тартууга жардам берүү;
- бизнес ачууда калкка жардам (консультация, жер аянттын бөлүп берүү ж.б.) көрсөтүү.
- жаштарга айыл аймакта талап көп болгон айыл чарба жана агрономия тармагындагы окуулардан окуусуна кенеш берүү жана түшүндүрүү иштерин жүргүзүү.

3-БӨЛҮМ. КЫЗМАТ КӨРСӨТҮҮЛӨР ЖАНА

ЖЕРГИЛИКТҮҮ ИНФРАСТРУКТУРА

3.1. (таблица) Кызматтар жана жергиликтүү инфраструктура

Категория	Факт			күтүү	Болжолдоо		
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Таза ичүүчү сууга жетүү (%)	42%	45%	59%	80%	79%	89%	90%
Үй чарбаларын катуу калдыктарды чыгаруу менен камтуу (%)	30%	45%	50%	60%	65%	70%	80%
Ички асфальтталган жолдор канааттандырарлык абалда (%)	9%	10%	11%	13%	15%	25%	30%
Коомдук жайларды жарыктандыруу (%)	20%	30%	40%	60%	70%	80%	100%
Спорт секцияларына тартылган жарандардын саны (адамдар)	180	200	300	400	500	700	1000
Маданият тармагындагы ийримдерге тартылган жарандардын саны (адамдар)	200	500	500	600	700	800	900
Балдарды мектепке чейинки билим берүү менен камтуу (%)	25	30%	40%	50%	60%	70%	80%
Балдарды орто билим берүүгө камтуу (%)	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
10 000 калкка эсептегенде врачтардын жана орто медициналык персоналдын саны (аймак боюнча)	25	25	28	32	36	40	50
Калкты турак-жай менен камсыз кылуу (%)	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0

3.2. Учурдагы кырдаалды талдоо

Калктын муктаждыктарын аныктоо боюнча чогулуштар өткөрүлгөн: 2024-жылдын 5-июнда чогулуш өткөрүлүп, төмөндөгү көйгөйлөр аныкталды: жер маселеси, сугат суу үчүн, каналдардын ремонту, таштандыны бирдиктүү бир жерге төгүү, муниципалдык жолдун абалы (асфальттоо), Маданият үйүнүн, клубдардын ремонту, жарыктандыруу маселелери, жайыт маселеси. Катышуучулардын саны жалпы 125 адам, анын ичинен аялдар 84.

Таза ичүүчү суу менен камсыз кылуу :

Ичуучу суу СОВП Тосор, МИ «Токсо Булак», МИ Таза-Суу, МИ Тарылга Булак ушул 4 ишкана Барскоон айыл аймагын ичүүчү суу менен камсыз кылып келген. АТР ден кийин баардык ишканаларды бириктирип, бир гана муниципалдык ишкана ачылып документтер даярдалып мыйзамдаштырылууда. Бекитилген тарифтер дагы ар түрдүү мисалы Барскоондо 20 сом болсо Тамгада 33 сомдон. Тарифтер дагы кайра каралып чыгуу иштери пландаштырылууда. Ичүүчү суунун төлөмдөрүн калк өз убагында төлөбөй келет.

2024-жылга карата калктын 80% гана таза суу менен камсыз болгон, анткени Барскоон айыл аймагынын 30% суу түтүктөрү эскирип, жараксыз, жаңы конуштарга кошумча суу түтүктөрү тартыла элек, ичүүчү суу менен камсыздоонун тарифтик саясаты бекитилген, бирок баасы чыгымдарды жаппай жатат, тарифти кайрадан иштеп чыгуу зарылчылыгы туулат, калк көбүнчө бөлүгү таза суу үчүн төлөмдөрдү өз убагында төлөбөй келет.

Барскоон айылынын ичүүчү суусу аздыгына байланыштуу 12 саат гана берилет. Барскоон айылынын ичүүчү суу системасы 60 % киргизилген азыркы убакта Туюк коктусунан кошумча суу тартылып келет. 2027- жылга карата Барскоон айылынын калкынын 100 % ичүүчү суусу камсыз болору пландаштырылууда.

Тосор айылы таза суу системасы 100 % киргизилип суу менен камсыз болгон.

Тамга айылы таза суу системасы 80 % киргизилген, 2023-жылы Тамга айылынын эски суу системасы жергиликтүү бюджеттен 3 000 000 сомго жасалган. Тамгада 4 көчөгө суу тартылуу пландаштырылууда. Суунун 20 % агын суунун системасы менен алынып келинген. 2024- жылы дагы 20% суу системасы ремонттоо иштери жүргүзүлөт.

Үй чарбаларын катуу тиричилик калдыктарды чыгаруу менен камтуу 60% деңгээлде гана жүргүзүлүүдө:
Барскоон айыл аймагынын айылдарында катуу таштандыларды чогултуу, чыгаруу уюштурулган, бул кызматты “Актүз”муниципалдык ишканасы алып барат. Барскоон айылынын 1266 кожолукка таштанды чыгаруу кызматты уюштурулган, Таштанды тарифи болжолдуу түрдө кожолукка 100 сомдон жергиликтүү кеңеш тарабынан бекитилген. Калк тарабынан жылына 100 000 сом гана акча каражат чогулат. Таштанды чыгаруу тарифи экономикалык жактан негиздүү иштелип чыккан эмес. Абоненттер менен келишим түзүлө элек. Билинг системасы орнотула элек. Айыл окмот тарабынан “Актүз” МИсын колдоо максатында жылына (субсидия катары) 500 000 сом которулуп берилет. Барскоон айыл аймагында 3 таштанды таштоочу полигону бар, айланасы курчалган. Көмүү иштери жүргүзүлүп турат. Сортоо иштери уюштурулган эмес. Керектүү санитардык жана экологиялык талаптарга толук жооп бербейт, эко паспорт алуу жана мыйзамдаштыруу максатында тиешелүү иштер жүргүзүлүп жатат. Бирок алар жетишсиз.
Жыйынтыгында бул кызмат төмөнкү көйгөйлөр менен коштолот:

- Айыл амактын бардык тургундары үчүн таштанды чыгаруу кызматы АТРдан кийин жеткиликтүү деңгээлде уюшулбаган;
- Элдин таштандыга болгон көз карашын оңдоо максатында түшүндүрүү иштери жетишсиз;
- Келишимдер бардык калк менен түзүлбөгөн;
- Катуу тиричилик таштандыларды чогултуу, ташып чыгаруу жана көмүү боюнча тарифтер экономикалык жактан негиздүүэмес;
- Аярлуу топторго субсидияны кароонун зарылдыгы;
- Полигонго сортто иштеринин уюштурулбагандыгы;
- Экопункттарды ачуунун керектиги. Таштандылардын көп бөлүгү туура эмес сорттолбой же жок кылынбайт, бул таштанды полигонун башкарууга мүмкүн болбогон башаламандыкка алып келет;
- Таштанды контейнерлеринин жетишсиздиги;
- Адамдардын ден соолуктарына терс зыяндарын келтирет;
- Барскоон айыл аймагы туристтик эс алуучу жайлар көп болгондуктан туристтердин азайышы күтүлөт.

Ички жолдордун абалы: Айыл аймактын ички жолдорунун узундугу жалпы145 км тузот. 2024-жылы **Барскоон айыл аймагындагы** асфальтталган жолдордун үлүшү **15 км, гравий менен түздөлгөн жолдордун үлүшү 70 км түзөт**.
Барскоон айыл аймагынын жол тармагы төмөнкүдөй көйгөйлөргө туш болууда:

Барскоон айыл аймагындагы ички жолдорду асфальттоого каражат жетишсиз;

- Айыл ичиндеги чоң жолдун боюнда жөө жүргүнчүлөр үчүн тротуардын жоктугу;
- Керектүү сандагы жол белгилеринин жоктугу;
- Кээ бир үй чарбаларында үй, тосмо же дубал тротуар линиясына чейин созулат;
- Таштак жолдордо шагыл жок;
- Ички жолдорду калыбына келтирүүгө тиешелүү техникалардын жетишсиздиги

60 % асфальтталган жолдорго жетишүү күтүлүүдө, бул үчүн жыл сайын **6 км** жолго асфальт төшөө жана гравий төгүү керек.

Коомдук жайларды көчөлөрдү жарыктандыруу:
Барскоон, Тамга, Тосор айылдарынын борбордук жана ички көчөлөрүнө 60 % жарыктандырылган.
2025-2027-жылдарга чейин калган көчөлөргө 100% жарыктандыруу киргизилет.

Спорт: Барскоон айылында 2024 жылга катарта спортко тартылган жашоочулардын саны 400 адамды түздү. Айыл аймакта валебол, футбол, шахмат, дюздо секциялары уюштурулган. Кичи футбол аянтчасы, чон футбол аянтчасы бар кечкисин жаш куратагы балдар футбол ойношот. Тамга айылында фитнес клуб ачылып спорттук инветарь сатылып алынуусу пландаштырылууда. Барскоон айылына 2024-жылы спорт комплекс курулууга иш кагаздары даярдалып жатат. 2027-жылга карата спортко катышуучулардын саны 1000 адамга чейин өсүүсү пландаштырылууда.

Маданият: Барскоон айыл аймагын 1 маданият үйү бар, Тамгада 2 маданият үйү, 1 музыкалдык мектеп, Тосордо 1 маданият үйү, 8 китепкана бар. 2024- жылга катара 2175 китеп окурамандары катталган, маданий иш чараларга катышкан 600 киши. Комуз, бий, ийримдер бар. 2025-2027-жылдары Барскоон маданият үйү капиталдык муктаж. Тосор маданият үйү республикалык бюджеттен 82 000 000 сом акча каражаты бөлүнүп, куруу иштери башталды.
Тамга маданият үйүн капиталдык ремонттоо үчүн стим.грантка өтүп республикалык бюджеттен 4 578 000 сом, 4 578 000 сом бөлүндү. 2027-жылга карата маданият иш чараларына тартылган адамдардын саны 900 чейин өсүтүрүү пландаштырылууда.

Балдарга мектепке чейинки билим берүү:
Барскоон айылында 2 бала бакча, Тамга айылында 1 бала бакча, Тосор айылында 1 бала бакча. Барскоон айылындагы бала бакча жетишсиздигине байланыштуу Барскоон айылындагы Көк-Ой участкасында 100 орундук, «Орумбаев Турганбай атындагы бала бакчасына кошумча 3 тайпа, Тамга айылындагы «Байчечекей» балдар бакчасына 2 тайпа ачууга пландаштырылап 2027 жылга карата 80% камсыз кылуу пландаштырылууда.

Балдарды орто билим берүүгө камтуу: Барскоон айылында 2 мектеп, Тамга айылында 1 мектеп, Тосор айылында 1 мектеп бар. Мектепке барган окуучулардын саны 2300. Тамга айылына жалпы орто билим берүү мекемеси жетишсиз кошумча 1-4-баштапгыч класстарга имарат курууга муктаж. Мугалимдердин

Медицина тармагы: Барскоон айыл аймагында 1 оорукага, Тамга айылында 1 поликлиника жана тез жардам бригадасы бар, ал 5 айылды тез жардам кызматы менен камсыз кылат, Тосор айылында 1 ФАП бар, Баардык айылдарда дарыгерлер жетишсиз, Барскоон айылынын ооруканасы капиталдык ремонтко муктаж. Азыркы учурда Барскоон айылынын станционардык дарылоочу уюштуруу имараттын 1-кабаттын толук ремонт иштерин жүрүдө;

Калкты турак жай менен камсыз кылуу:
Барскоон айыл аймагында 850 адам үй салууга жер тилкесин сурагандыгы боюнча арыздарын жазышкан, азыркы убакта трансформация иштерин жүргүзүүгө иш кагаздары даярдалууда. Тамга, Тосор айылдарындагы КБФнан 1 га жерди көп кабатттуу үй салууга иш кагаздары даярдалууда, донорлор изделүүдө.

3.3. Жергиликтүү коомчулуктун артыкчылыктуу муктаждыктарын талдоо			
Приоритет	**Мүмкүн болгон чаралардын жалпы сүрөттөлүшү**	**Күтүлгөн натыйжа жана убакыт**	**Болжолдуу** наркы (миң Ом)
		Билим берүү тармагы	
Мектепке чейинки билим берүү	Тосор айылында “Бугу эне” балдар бакчасына 50 бала орун кошуу.	Тосор айылынында 50 бала мектепке чейинки билим менен камсыз болот	Жергиликтуу бюджет 1 100.000
Мектепке чейинки билим берүү	Тамга айылындагы балдар бакчасына 100 орун кошуп куруу	Тамга айылынында 100 бала мектепке чейинки билим менен камсыз болот 2024-ж	Жергиликтуу бюджет 890 000
Жайлоо балдар бакчасы	Жайлоо балдар бакчасына шарт түзүп берүү	Каникулда балдардын бош убактысын өткөрүүгө шарт түзүлөт 2024-ж.	Жергиликтуу бюджет 100 000
Барскоон айылында Кок-Ой конушуна 100орундуу бала бакча куруу.	Барскоон айылында Кок-Ой конушуна 100орундуу бала бакча куруу.	Барскоон айылынында 100 бала мектепке чейинки билим менен камсыз болот 2024-ж	Республикалык бюджет 93 280 000
		Спорт жана маданият тармагы	
Маданият	Тосор айылында маданият уйун куруу	Айыл элинин маданиятын көтөрүү жана жакшы жашоого үндөө иштери жүргүзүлөт	республикалык бюджет 82млн 2024-ж
Маданият	Тамга айылында Конференц зал куруу.	Калктын дарамети көтөрүлөт Айыл элин заманбап окууларга чакырып, алга үндөө иштери жүргүзүлөт. 2024-ж	3 млн Өнүктүрүү фонд - 1 500 000 Жергиликтүү фонд- 1 500 000

Маданият	Тамга айылындагы маданият үйүнө ремонт иштерин жүргүзүү.	Калктын маданиятка болгон кызыгуусун өстүрүлөт Маданиятты сыйлоо жана өзүн өнүктүрүү максатындагы тарбия иштери жургузулот. 2024-ж	стим.грант 9млн республикалык бюджет - 4 500 000

3.4. Социалдык жана жергиликтүү инфраструктураны өнүктүрүүгө байланышкан бюджеттик инвестициялардын зарылдыгын талдоо			
Инвестициялык артыкчылыктар	**Мүмкүн болгон чаралардын жалпы сүрөттөлүшү**	**Күтүлгөн натыйжа жана артыкчылык**	**Наркы**
Таза суу	Барскоон айылынын жашоочуларын таза суу менен камсыз кылуу “Туюк суу” каналынан суу тартып келүү	Калктын ден соолугуна камкордук көрүлөт жана калк таза суу менен камсыз болот	жергиликтуу бюджет 11млн 2024-2025-ж.ж.
Ички жол	Ички жолдорду асфальттоо Барскоон айылы Эшмамбет көчөсү 700м	Транспорт жолдору ондолуп, жашоо жеңилдеп, убакыт үнөмдөлөт	стим. гранд 6 045 000 2024-2026-ж.ж.
Ички жол	Ички жолдорду асфальттоо Барскоон айылы Ленин көчөсү 700м	Жолдор ондолуп жашоо шарт жакшырат	стим. Грант 2 200 000 2025-2026-ж.ж.

4-БӨЛҮМ. ЭКОНОМИКАЛЫК ӨНҮГҮҮ

4.1. (таблица) Экономикалык өнүгүү (миң сом)

Категория	*Факт*			*күтүү .*	*Болжолдоо*		
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Экономиканын негизги тармактары боюнча өндүрүштүк фонддор:							
Жер							
Имараттар							
Обьекттер							
Тармактык инженерия							
машиналар жана жабдуулар							
Транспопт каражаттары							
Башкалар							
Экономиканын негизги тармактары боюнча товарларды жана кызмат көрсөтүүлөрдү өндүрүү:							
Айыл чарба							
Өсүмдүк өстүрүү	61600	61600	61650	61645	61650	61690	61750
Мал чарбасы	2400	2430	2437	2437	2500	2700	2900
өнөр жай							
Иштетүү							
Тоо-кен							
Электр энергиясы							

Курулуш							
Соода							
Транспорт жана байланыш							
Башка кызматтар							
Калдыктарды кайра иштетүү							
Инвестициялар							
Айыл чарба				2437	24 37	2437	2437
өнөр жай							
Иштетүү							
Тоо-кен							
Электр энергиясы							
Курулуш							
Соода				54	61	65	70
Транспорт жана байланыш							
Башка кызматтар							
Кайра иштетүү							
Калдыктарды кайра иштетүү							
Калктын кирешеси:							
Орточо номиналдык эмгек акы	10000	10000	12000	12 000	14000	20 000	22 000
Эмгек мигранттарынын которуулары	43000	43000	45000	50 000	80 000	100000	110000
Пенсиянын орточо өлчөмү	3500	4000	4000	4000	6500	7000	10 000
Жөлөкпулдардын орточо өлчөмү	1200	1200	1200	1200	1500	2000	3000
Чакан жана орто бизнестен түшкөн орточо киреше	43000	43000	43000	50 000	60000	70 000	80 000
АЖМФ жерлерин өздөштүрүү (%)							
Жайыт жерлерин өздөштүрүү (%)							

4.2. Учурдагы кырдаалды талдоо жана экономикалык адистештирүү

Айыл аймагында экономикалык өнүгүүнүн негизги тармактары болуп мал чарбачылыгы, айыл чарбасы, өндүрүш жана туризм тармагы болуп эсептелет. Ар бир тармакка токтоло кетсек:

Мал чарбачылыгы калктуу айыл аймагында, жеке фермерлердин иш аракеттерине байланыштуу. Айыл аймагынын территориясында ири мүйүздүү мал, кой-эчки жана жылкы өстүрүү алдынкы приоритет. Малдын саны жыл санап өсүп, сапаттуулугунда маселелер жаралып келет. Мал чарбачылыгын өнүктүрүүдө төмөндөгүдөй көйгөйлөргө туш болууда: Айыл аймагында 2023-жылга карата эттин өндүрүлүшү 2538т, сут 13426л, 42т бээ сүтү.

Бул багыттагы көйгөйлөр:

- Жайыт аянттарынын тардыгы;
- Асылдуулуктун төмөндүгү;
- Тоюттун жетишсиздиги;
- Мал ооруларынын көбөйүшү;
- Айыл чарба багытындагы жерлерин эффективсиз пайдалануусу;

- Сугат суусунун тартыштыгы;
- Сапаттуу үрөндүн жетишсиздиги;
- Туруктуу сатуу өнөктүгүнүн жоктугу;
- Техникалардын жетишсиздиги;
- Мал чарбасынын продукцияларын сатууда рыноктун стабилдүү болбой, баалардын кепилдигинин жоктугу;

2029-жылга чейин малдын 90% сапаттуу, асыл тукум мал чарбасына өтүү пландалууда. 2026-жылга чейин айыл аймагындагы кайрак жерлер трансформацияланып, айдоо аянттарынын көбөйүшү пландалууда.

Айыл чарба тармагы: айыл аймагынын экономикалык өнүгүүсүндө айыл чарбасынын дагы үлүшү чоң. Айыл аймагынын аймагында климаттык оор шарттарга карабастан, **айыл чарба өсүмдүктөрүн мындан ары өнүктүрүү үчүн жакшы өбөлгөлөр бар** . Калктуу конуштун жерлеринде мөмө жемиштер - алма, өрүк, алмурут, кокон гиляс, картошка, көп жылдык жана бир жылдык тоют өстүрүлөт. Айыл чарба продукциясын өндүргөндөн кийин, продукцияны сатуунун жана сактоонун кепилденген рыногунун жоктугуна байланыштуу көйгөйлөр бар.
Айыл чарбаны өнүктүрүүдө төмөндөгүдөй көйгөйлөргө туш болууда:

- Сапаттуу үрөндүн жоктугу;
- Дыйкандардын жер иштетүү боюнча тажрыйбасынын жетишсиздиги,
- Сугат сууларынын жетишсиздиги;
- Климаттын өзгөрүшү
- Өндүрүүчүлөр үчүн жеңилдетилген кредиттердин жеткиликтүү эместиги;
- Күйүүчү майдын баасынын туруксуздугу;
- Айыл чарба продукциясын сатуу боюнча туруктуу соода түйүндөрүнүн жоктугу;
- Айыл чарба продукциясын экспорттоого шарттын жоктугу;
- Кайра иштетүүчү ишканалардын жетишсиздиги.

Туризм тармагы: айыл аймагында жыл өткөн сайын жанданып келүүдө. 2023-жылы кымыз менен дарылоо, 21 эс алуучуларды кабыл алуу жайлары туристтерди жана жергиликтүү тургундарды кабыл алып кызмат көрсөтүшүүдө. Туризм тармагын өнүктүрүүдө төмөндөгүдөй көйгөйлөргө туш болууда:

- Туристтерге сервистин жоктугу
- Барскоон айылынын ичүүчү суусу 12 саат берилгендиктен көйгөйлөрдү жаратат;
- Балыкчы-Барскоон автожолу жаңы жасалып жаткандыктан жол көйгөй жаратууда;
- Аба-ырайынын туруксуз болуусу;
- Күйүүчү майдын кымбатташы;

4.3. Экономикалык өнүгүү муктаждыктарын талдоо (анын ичинде тике (жеке) инвестициялар

Приоритет	**Мүмкүн болгон иш-чаралардын жана долбоорлордун жалпы сүрөттөлүшү**	**Күтүлгөн натыйжа жана убакыт**	**Болжолдуу наркы (мин сом)**
Малдарды жасалма уруктандыруу пунктун ачуу	Айыл өкмөтү пунктка орун бөлүп берүүгө көмөк көрсөтөт. Ишкерлердин инвестицияларынын эсебинен керектуу жабдуулар жана материалдар сатып алынат, ошондой эле адистердин консультациялары төлөнөт.	Малдын саны туут көбөйүшү күтүлүүдө 15 %	*Ишкерлердин каражаттары*
Мал чарбачылыгы	Тамга айылында малды дарылоо максатында “Купка” куруу	Малдын ылаңын алдын алуу максаты ишке ашат	жергиликтуу бюджет 1 500 000 2024-2025-ж
Мал чарбачылыгы	Раскол (мал камоочу жай)	Малды дарылоо иштери ишке ашат	жергиликтуу бюджет 400 000 2024-2025-ж
Сугат суу	Суу канал лотокторун ондоп түзөө	Сугат иштери жакшырат жана калктын жашоосу жакшырат	жергиликтүү бюджет 200 000 2024-2025

5-Бөлүм Инклюзивдик өнүгүү

5.1. (таблица) Инклюзивдик өнүгүү (адамдар)

Категория	*Факт*			*күтүү .*	*болжолдоо*		
	2021	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
Ишке жарактуу мүмкүнчүлүгү чектелген адамдар	437	438	440	442	440	430	420
Ишке жарамсыз болгон мүмкүнчүлүгү чектелген адамдар	102	104	104	105	103	102	100
Жакыр адамдар	42	37	38	32	25	20	15
Турмуштук оор кырдаалга туш болгон балдар	230	232	238	236	220	210	200
Турмуштук оор кырдаалга кабылган үй-бүлөлөр	120	123	123	136	120	112	101
Алыскы калктуу пункттардын калкы	23	23	23	23	28	30	30
Эмгек мигранттардын жашы жете элек балдары (адамдар)	113	124	115	113	102	80	75
Этникалык азчылык	350	352	359	359	340	345	347
Аялдар	8025	8040	8030	8027	8075	9025	9070
Аялдар (жалпы калктын %)	52,9	52,8	52,4	52,1	52,1	57,9	58%
Карылар (жалгыз)	21	20	20	21	15	9	9
Калктын бардык категорияларынын аялуу топторунун (аялдарды кошпогондо) калктын жалпы санындагы жалпы үлүшү (%)	*9,49*	*9,55*	*9,53*	*9,54%*	*6,61*	*6,18*	*8,24*

5.2. Учурдагы кырдаалды талдоо

Барскоон ААнын аймагында калктын аярлуу топторуна кирген жарандардын жалпы саны 2024 жылга карата 1065 адамды түзөт. **2027-жылга** карата бул көрсөткүч жалпы калктын **920 адам болот.** Бул өтө чоң көрсөткүч эмес жана жакынкы жылдарда олуттуу өспөйт. Калктын аярлуу топторунун структурасында ден соолугунан мүмкүнчүлүгү чектелген жарандар басымдуулук кылат - 50, 4% .

Барскоон АА калкынын аярлуу топтору:

Жыл сайын калкты социалдык жактан колдоо боюнча комплекстүү программанын алкагында аз камсыз болгон жарандарга жана калктын жан башына орточо кирешеси жашоо минимумунан төмөн болгон үй-бүлөлөргө мамлекет тарабынан жөлөк пул берилип келет.

Учурда аз камсыз болгон калкты социалдык жактан колдоо үчүн айыл өкмөтүндө түзүлгөн комиссия даректүү, экстремалдык жардам алууга, субсидияларды, балдарга жөлөк пулдарды каттоого документтерди даярдайт.

Мүмкүнчүлүгү чектелген адамдардын үй-бүлөлүк абалына жана ден соолугуна жана ички, тышкы миграциядагы жарандардын балдарына туруктуу мониторинг жүргүзүлөт. Жыл сайын жакырчылык менен күрөшүү боюнча атайын план түзүлүп, ишке ашырылууда.

Калктын аялуу катмары менен иш алып барууда төмөндөгүдөй көйгөйлөр туш болууда:

- ишке жарамдуу аярлуу катмар үчүн жумуш орундарынын жоктугу:
- ДМЧ адамдардын коомдук жайларда жүрүүсүнө шарттардын жетишсиздиги;
- Инклюзивдик топко кирген жарандар үчүн атайын долбоорлордун аздыгы, окуу тренингдердин жоктугу.
- Дискриминациялоону жоюу максатында инклюзивдик билим берүүнүн жоктугу;
- Медициналык жактан аярлуу катмарына дары-дармек тарабынан жардам берүүнүн аздыгы;
- Айыл жергесинде ДМЧ адамдардын кызыктыруу максатында спорттук аянтчасынын жоктугу;

2027-жылга чейин Эмгек, социалдык камсыздоо жана миграция министрлиги тарабынан даректүү материалдык жардамдан тышкары, калктын аярлуу катмарынын өкүлдөрүн иш менен камсыз кылуу боюнча бир катар чараларды көрүү пландалууда. Аларды кол өнөрчүлүккө жана айыл чарба өндүрүшүнө тартуу пландалууда.

5.3. Инклюзивдик өнүгүү муктаждыктарын талдоо

Артыкчылык	**Мүмкүн болгон чараларды жана долбоорлордун жалпы сүрөттөлүшү**	**Күтүлгөн натыйжа жана убакыт**	**Болжолдуу** наркы (миң сом)
Аярлуу катмардын Билим берүүнү жана жумуш менен камсыз кылууну жакшыртууга колдоо көрсөтүү	Азык-түлүк программасы аркылуу калктын аярлуу катмарын окутууну уюштуруу	2023-2025	-
Калктын жакыр бөлүгүн колдоо	Кышкысын көмүр сатып алуу үчүн каражат бөлүү	Ар жылы	-
Кошумча киреше алуу үчүн үй кожойкелерин ишке орноштуруу	АА калктын аярлуу катмарындагы аялдарды иш менен камсыз кылуу мүмкүнчүлүктөрүн табуу үчүн ишкерлер жана өкмөттүк эмес уюмдар менен сүйлөшүүлөрдү жүргүзүү	2023-2026	-

Жакырчылыкты азайтуу үчүн калктын аярлуу топторунун арасында өсүмдүк өстүрүү боюнча ар кандай тажрыйбаларды жайылтуу	Жаңы ыкмалар менен ар кандай дары чөптөрдү, суу крести жана чычырканактарды өстүрүү боюнча тажрыйба алмашуу аркылуу киреше булактарын кеңейтүү	2023-2026	-
Бардык каражаттар жергиликтүү бюджеттен			

6-БӨЛҮМ . МЕЙКИНДИК

6.1. (таблица) Мейкиндик

Категория	Факт			күтүлгөн	болжолдоо		
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Аймактын жалпы аянты (га)	152184	152184	152184	152184	152184	152184	152184
Жер укуктун зоналары (га):							
Айыл чарба жерлери(бардыгы):	3533,8	3533,8	3533,8	3533,8	3570	3570	3570
Анын ичинен айдоо жерлери	3533,8	3533,8	3533,8	3533,8	3570	3570	3570
Кайрак жер	367	367	367	367	300	300	300
Сугат жер	3167	3167	3167	3167	31	31	31
Жайыттар	53 500	53 500	53 500	53 500	53500	53500	53500
Анын ичинен жеке менчик							
ГФСУ	206	206	206	206	206	206	206
Иш жүзүндө колдонулган	163	163	163	163	160	160	160
Колдонулбаган (баланс)	43	43	43	43	43	43	43
Өнөр жайынын,транспорттун,байланыштын,коргоонун жана башка багыттагы жерлер	12	12	12	12	12	12	12
Иш жүзүндө колдонулат	2	2	2	2	2	2	2
Колдонулбаган (баланс)	10	10	10	10	10	10	10
Калк жашаган жер (бардыгы)	970	970	970	970	970	970	970
Анын ичинен турак жай турган	240	240	240	240	240	240	240
Иш жүзүндө колдонулган	240	240	240	240	240	240	240
Колдонулбаган (баланс)							
Өзгөчө корголуучу жаратылыш аймактарынын жерлери	2	2	2	2	2	2	2
Токой фондунун жерлери	4200	4200	4200	4200	4200	4200	4200

Суу фондусунун жерлери							
Запас жерлер	319	319	319	319	319	319	319
Иш жүзүндө колдонулган	200	200	200	200	200	200	200
Колдонулбаган (баланс)							
Айыл аймактагы айыл чарба жерлеринин жалпы аянтындагы иш жүзүндө пайдаланылган айыл чарба жерлеринин үлүшү (%)	90	90	90	90	95	95	95
инженердик инфраструктура менен камсыз болгон жер участокторунун аянтынын үлүшү (%)	70	70	70	70	75	75	75
инженердик инфраструктура менен камсыз болгон өндүрүштү жайгаштырууга арналган участокторунун үлүшү (%)	50	50	50	50	60	60	60
Категория боюнча пайдаланылбаган же кошумча жерлерди пайдалануу зарылдыгын болжолдоо (га)	350	350	350	350	350	350	350
айыл чарба жерлери	3533,8	3533,8	3533,8	3533,8	3533,8	3533,8	3533,8
Өнөр жайынын,транспорттун,байланыштын,коргоонун жана башка багыттагы жерлер	12	12	12	12	25	25	25
Калк жашаган жер (турак жай турган)	970	970	970	970	970	970	970
Токой фондунун жерлери	4200	4200	4200	4200	4200	4200	4200
Суу фондунун жерлери							

6.2. Учурдагы кырдаалды талдоо

Чон кара кайрак жерлердин иштетилбей турушу;

- Эрозияга учураган жер аянттарынын калыбына келтирилбей турушу;
- Айдоо аянттарынын эффективдүү иштетилбеши;
- Турак-жай куруу үчүн жер аянттарынын трансформацияланбай турушу;
- Жайыт аянттарынын кунардуулугунун төмөндөшү
- Зоналдалдык территорияны уюштуруунун жоктугу.

6.3. Мейкиндик планынын элементтери	
Мейкиндик планын өзгөртүү боюнча чаралар же ниетте 2027-жылга чейин	**Күтүлгөн жыйынтыктар:**
Жерлерди трансформациялоо	Трансформациялоо иштери жүргүзүлөт
Кайрак жерди, кунарсыз жерлерди бак-дарак менен жашылдандыруу	Кайрак кунарсыз жерлер жашылдандырылат, айдоо жерлерге айлантуу иш чаралары жүргүзүлөт
Курулуш жана жерди колдонуу эрежесин иштеп чыгуу	Эреже иштелип чыгып кенеш тарабынан бекитилип мыйзам чегинде эреженин негизинде жер пайдаланылат
Ген планды иштеп чыгуу	Ген план иштелип чыгат.

7-БӨЛҮМ. ЭКОЛОГИЯ

Айыл аймагында жаратылышты коргоо максатында таштандыны таштабоо максатында эл арасында түшүндүрүү иштерин жүргүзүү. Таштандыны сорттоону уюштуруу керек. Үйлөрдү жылуулоо максатында иштер тууралуу түшүндүрүү иштерин жүргүзүү. Элдин жашоосуна уномдуу жана жаратылышты коргоо жагынан коп пайдасы тиет. Жакында эле –Барскоон шаркыратмасы аймагында-2 кичи ГЭСтин капсуласы салынып-2025ж ишке берилет. Альтернативдүү электр энергиясына - элдин социалдык жана экономикалык абалына жакшы оболго түзот.

7.1. Экология (Айлана-чөйрө)

Категория	Факт			Күтүү	Болжолдоо		
	2021	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
Жаратылышты коргоо зоналарынын, өзгөчө корголуучу жаратылыш аймактарынын, микрозаповедниктердин аянты	-	-	-	-	-	-	-
Токойлор ээлеген аймак, анын ичинде жайылма токойлор (га)	4200	4200	4200	4200	4200	4200	4200
Токойду калыбына келтирүү (га)	1100	1100	1100	1100	1100	1100	1100
Деградацияланган жайыттардын аянты (га)	200	200	200	200	200	200	200
Жайыттарга болгон малдын сыйымдуулугу (бир айда гектарына болгон малдын башы)							
Деградацияланган жайыттардын жалпы жайыт аянтындагы үлүшү (%)	5	5	5	5	5	5	5
Деградацияга дуушар болгон айыл чарба жерлеринин аянты (га)	200	200	200	200	200	200	200
Деградацияланган	5	5	5	5	5	5	5

жайыттардын жалпы аянтына карата калыбына келтирилген жайыттардын үлүшү (%)							
Энергияны үнөмдөө. Жылытуу менен камсыз болгон үй чарбаларынын үлүшү (%):							
Борбордук жылытуу	-	-	-	-	-	-	-
Электр энергиясы менен жылытуу							
Газ менен жылытуу	-	-	-	-	-	-	-
Меш менен жылытуу	90%	90%	90%	90%	90%	90%	90%
Башка орнотуулар							
кайра жаралуучу булактарды же энергияны үнөмдөөчү түзүлүштөрдү колдонгон башка орнотуулар (мисалы, көпкө күйүүчү мештер ж.б.у.с.)							
Катуу калдыктарды көмүүчү жайлардын саны (даана)	3	3	3	3	3	3	3
Катуу калдыктарды кайра иштетүүчү ишканалар же мындай ишканалар менен чектеш аймактарда (бирдиктерде) түзүлгөн келишимдер							
Уруксатсыз полигондордун саны (бирдик)	-	-	-	-	-		
Кен казып алуу өнөр жайынын объекттери (бирдиктер)							
Экологиялык коркунучу жогорулаган кен казып алуу өнөр жайынын объекттери (даана)							
Тазалоочу курулмалар аркылуу өткөн саркынды суулар (%)	5	5	10	10	10	10	10
7.2. Учурдагы кырдаалды талдоо							

Экологиялык маселелерде бир катар көйгөйлөр бар:

- Көпчүлүк таштандылар туура эмес сорттолбойт же жок кылынбайт.
- ААнын аймагында канализация жок болгондуктан, тиричилик саркынды суулары жерге (септик) кирип, ичүүчү суулардын булгануу коркунучун жаратуусу;
- Айыл аймагындагы токойлорго аяр мамиленин жоктугу;
- Токойлорду калыбына келтирүү иштеринин жоктугу;
- Малдын көбөйүшүнөн жана жайытты туура эмес пайдаланышынан жер аянттарынын деградацияга учурашы;
- Электр энергиясын үнөмдөөдө жарандардын кайдыгер мамилеси;
- Яма беккари, крематорийлердин жоктугу

Көпчүлүк учурда айрым тургундар түшүнбөстүктүн негизинде таштандыларды туура эмес жерге төгүп кеткендиктен тазалоо иштерин жүргүзүүдө кыйынчылыктарды жаратууда. Саркынды сууларды тазалоочу жайларды куруу үчүн акча каражаты көп болгондуктан көпчүлүк адамдарга кыйынчылыктарды алып келүүдө. Тоолорго эс алууга барган учурда таштандыларды таштап экологияга терс таасирин тийгизип келе жатат. Барскоон айылынын жайыты аз болуп туура эмес пайдаланып жаткандыктан жер аянттары деградацияга учурап коркунуч алып келүүдө. Электр энергиясын көбүн эсе мекеме, ишканалары электр энергиясын үнөмдөөдө кайдыгер мамилесин кылууда. Яма беккари толуп кеткендиктен көйгөй жаратууда ал эми крематорий салууга акча каражаты кымбат болгондуктан салууга кыйынчылыктарды жаратууда.

7.3. Экологиялык проблемалар

Артыкчылык	**Мүмкүн болгон чаралардын жалпы сүрөттөлүшү**	**Күтүлгөн жыйынтыктар жана убакыт**	**Болжолдуу** наркы (миң Ом)
Катуу калдыктар полигонунун абалын жакшыртуу	Бардык айылдардагы таштанды таштоочу жайлардын коруктарын коруу, экологиялык шарттарын түзүп берүү, тегерегиндеги коруктарын бийиктетип койуу.	2024-2025 Мал-жандыктардын оору жугузуп алуу коркунучу алдын алуу	Онуктуруу фонду Жергиликтуу бюджет (болжолдуу суммасы 500 000 сом)
Айылдарга малдын сөөгүн көмүү үчүн “Беккари” ямасын куруу 3 даана.	Мал ооруларынын алдын алуу иштерин ашыруу менен элдин жашоосу жакшырат	Калктын ден соолугуна камкордук	жергиликтуу бюджет 800 000 2024-2026-ж
Экозоналарды, коргоо	экологиялык нормаларды жана эрежелерди бузуу менен ишке ашырылып жаткан экологиялык жактан опурталдуу жүктөрдү (буюмдарды), калдыктарды жана чийки зат ресурстарды ташууга, ошондой эле транзиттөөгө (андан ары ташып өткөрүүгө) уруксаттарды, колдонулушу жаратылыш чөйрөсүнүн булганышына же бузулушуна алып келчү, адамдардын жана жаныбарлардын ден соолугуна зыян келтирчү продукцияны, заттарды жана материалдарды өндүрүүгө жана пайдалануу	Курчап турган-чөйрөнү коргоо, токой жана мергенчилик чарбалары, токой чарбасын жана өзгөчө корголуучу жаратылыш аймактарын башкаруу жаатында, жаратылышты пайдалануу жана экологиялык коопсуздук, анын ичинде химиялык, биологиялык жана радиациялык коопсуздук жагында мамлекеттик жөнгө салууну аткарат;	жергиликтуу бюджет 400 000

8.2. Ресурстарга анализ жүргүзүү	
Барскоон айыл аймагынын жергиликтүү бюджетин жогорулатууда келечектүү планга КРнын Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын 26-декабрындагы №713 Токтомго ылайык жайыт планын жогорулатуу менен жетишүү. Тазалык жыйым үчүн чогултууну айыл аймагы боюнча айына 20 сомдон жан башына чогултуу жүргүзүп баасын которуу максатында тарифти иштеп чыгуу. Айыл аймагы боюнча сугат сууга төлөмдөрдү көтөрүү. Алыскы жана ортонку жайыттарга чыккан малдардын санын тактоо менен жайыт акыны чогултуу жолу менен. 2025-жылдан баштап жер салыгына киргизилген мораторий алынып бюджетке кирешелер көтөрүлөт.	

Барскоон айыл өкмөтүнүн башчысы: **А.Т.Асанбаев**

№1 тиркеме

Барскоон жергиликтүү кеңешинин
2024-жылдын 23-июлундагы
№39 токтому менен бекитилди

Барскоон айылынын СЭӨПны ишке ашыруу боюнча иш-аракеттер планы

	Иш-чаранын сүрөттөлүшү	**Жоопту жана катышуучулар**	**Ишке ашыруу мөөнөттөрү**	**Баасы** (миң сом)	**Каржылоо булактары / ресурстар**	**Мониторинг белгилери** (I жарым жылдык)	**Мониторинг белгилери** (II жарым жылдык)
1.	**Калк**						
1	Компьютердик курстарды ачуу	Билим беруу	2025-2027-	1 500 000	донорлор	Компьютердик курс ачылып 25 адам катышат.	Курска катышкандардын саны 50 адамга жетет.
2	Санарип кондум. Калктын дараметин котоpуу	Жооптуу катчы	2026-2027-ж.ж.	1000 000	донорлор	50% калктын саны санариптештирилет	80% калк санариптештирилет
2.	**Кызматтар жана жергиликтүү инфраструктура**						
3	Барскоон айылын таза суу менен камсыз кылуу “Туюк суу”каналын тартып келүү	СООППВ Тарылга Айыл окмоту	2024-2025-ж.ж.	11 000 000	Жергиликтүү бюджет	Туюк Суу каналынан суу тартып келүү иштери башталат	80% адам таз суу менен камсыз болот

						50%	
4	Тосор айылында “БугуЭне” балдар бакчасына 50 орун кошуп куруу	Айыл окмоту	2024-2027	1 100.000	Жергиликтуу бюджет	Тосор айылында 50% бала бала бакчага барууга шарт тузулот.	Тосор айылында жалпы 150% бала бала бакчага барууга шарт тузулот.
5	Тамга айылындагы балдар бакчасына 100 орун кошуп куруу	Айыл окмоту	2024-2027	89 000 000	Республикалык бюджет жана донорлор	Тамга айылында 100 бала бала бакчага барышат	Тамга айылында 160 бала бала бакчага барышат
6	Жайлоо балдар бакчасына шарт тузуп беруу УЛАР-Айыл кемп- AIYL CAMP-UCV	Айыл окмоту Ата-энелер Фонд Розы Отумбаевой”	2024-2027	100 000	Жергиликтуу бюджет Донор и ата-энелердин каражаттары	Барскоон айыл аймагынын 50 бала комплекстүү лагерге барууга мүнкүнчүлүк алышат	Барскоон айыл аймагынын 100 бала жылына комплекстүү лагерге барууга мүнкүнчүлүк алышат
7	Барскоон айылында Кок-Ой конушуна 100 орундуу бала бакча куруу.	Айыл окмоту	2025-2027	93 280 000	Республикалык бюджет	Кок-Ой жаны конушунда 100 бала бала бакчага барууга шарт түзүлөт	Кок-Ой жаны конушунда 100 бала бала бакчага барууга шарт түзүлөт
8	Барскоон айылында Э.Кендирбаев орто мектебине капиталдык ремонт жасоо	Айыл окмоту	2024-2027	2 000 000	Жергиликтүү бюджет	Мектепте окуган 1100 балага жакшы шартта билим алышат	Мектепте окуган 1100 балага жакшы шартта билим алышат

9	Барскоон айылында” Барскоон” бала бакчага сигнализация орнотуу	Айыл окмоту	2024	50 000	Жергиликтүү бюджет	Бала бакчадагы 370 жеткинчек балдардын коопсуздугу сакталат	Бала бакчадагы 370 жеткинчек балдардын коопсуздугу сакталат
10	Барскоон айылында бала бакчага электр энергиясын жаныртуу, септик куруп беруу.	Айыл окмоту	2024-2025	500 000	Жергиликтүү бюджет	Бала бакчадагы 370 балага жана кызматкерлерге жакшы шарт түзүлөт	Бала бакчадагы 370 балага жана кызматкерлерге жакшы шарт түзүлөт
11	Тамга айылында бала бакчага этно тайпа ачуу	Айыл окмоту	2024-2025	850 000	Жергиликтүү бюджет	Тамга айылында бала бакчадагы этно тайпа ачылып, 160 бала улуттук нарктуулукка көндүмдөрүнө үйрөнүшөт	Тамга айылынын бала бакчадагы 160 бала улуттук нарктуулукка үйрөнүшөт
12	Барскоон айылында Орунбаев атындагы бала бакчага этно тайпа ачуу	Айыл окмоту	2024-2025	893 000	Жергиликтүү бюджет	Барскоон айылыа это тайпа ачылып, бала бакчадагы 370 бала улуттук нарктуулукка үйрөнүшөт	Барскоон айылынын бала бакчадагы 370 бала улуттук нарктуулукка үйрөнүшөт

13	Барскоон айылында К.Чылабаев атындагы мектепке лоток орнотуу	Айыл окмоту	2024	350 000	Жергиликтүү бюджет	К.Чылабаев мектебилде окуган 350 окуучуга жакшы шарттар түзүлөт	К.Чылабаев мектебилде окуган 350 окуучуга жакшы шарттар түзүлөт
14	Барскоон айылында Э.Кендирбаев орто мектебинде тамак-аштарды сактоо учун контейнерди жабдуу	Айыл окмоту	2024	300 000	Жергиликтүү бюджет	Э.Кендербаев мектебинде тамак аштарды сактоочу контейнер жабдылат. 1000 окуучунун ден-соолугуна кам көрүлөт	Э.Кендербаев мектебинде 1000 окуучунун ден-соолугуна кам көрүлөт
15	Барскоон айылындагы "Барскоон" бала бакчасын ремонтоо	Айыл окмоту	2024	280 560	Жергиликтүү бюджет	Барскоон айылына бала бакча ремонттолуп 40 балага орун болот	Барскоон айылына бала бакча ремонттолуп, 40 балага орун болот.
16	Тамга айылында Тамга орто мектебине кошумча имарат куруу	Айыл окмоту	2025-2027	117 000 000	Республикалык бюджет	Окуучулардын окуу шарты оңолот	Окуучулардын окуу шарты оңолот
17	Тамга орто мектебине капиталдык ремонт жургузуу	Айыл окмоту	2026-2027	30 000 000	Республикалык бюджет, донорлор	Окуучулардын окуу шарты оңолот	Окуучулардын окуу шарты оңолот

18	Тамга орто мектебине спорт зал куруу	Айыл окмоту	2024-2025	1 300 000	Жергиликтүү бюджет	Спорт зал курулуп	Мектеп окуучулары спортко болгон кызыгуусу артылат
19	Тосор орто мектебин капиталдык ремонтто	Айыл окмоту	2024-2025	30 000 000	Донорлор	Окуучулардын окуу шарты жакшыртылат	Окуучулардын окуу шарты жакшыртылат
20	Барскоон айылы Эшмамбет көчөсүнүн ички жолунун 700 м асфальттоо	Айыл окмоту Айыл башчылар	2024-2026	6 045 000	Стим.гранд	20% ондоо иштери жүргүзүлөт	90% ондоо иштери жүргүзүлөт
21	Барскоон айылындагы Ленин көчөсүнүн ички жолунун 260 м асфальттоо	Айыл окмоту Айыл башчылар	2025-2026	2 200 000	Респуб бюджет, Жергиликтүү бюджет	20% ондоо иштери жүргүзүлөт	90% ондоо иштери жүргүзүлөт
22	Тосор айылындагы Сулайманов көчөсүнүн ички жолунун 1000 м асфальттоо	Айыл окмоту Айыл башчылар	2025-2029	22 000 000	Респуб бюджет, Жергиликтүү бюджет	10% ондоо иштери жүргүзүлөт	80% ондоо иштери жүргүзүлөт
23	Айыл көчөлөрүн жарыктандыруу: Барскоон, Тамга, Тосор айылдарынын борбордук көчөлөрү	Айыл окмоту Айыл башчылар	2025-2029	500 000	Жергиликтүү бюджет	20% жарыктандырылат	90% жарыктандырылат
24	Барскоон, Тамга, Тосор айылдарындагы таштанды полигондоруна дробилка орнотуу 3шт	Айыл окмоту Айыл башчылар	2025-2027	1 500 000	Жергиликтүү бюджет	3 драбилка сатылып алынат орнотулат	3 драбилка орнотулуп, айыл ичи

							таштандыдан арылат.
25	Тосор айылында канализация системасын орнотуу	Айыл окмоту	2024-2027	200 000 000	Онуктуруу фонд, Донорлор	20% канализапция системасы орнотулат	50% канализация системасы орнотулат
26	Тосор айылында электр чубалгыларын орнотуу	Айыл окмоту РЭС	2024-2025	2 431 000	Жергиликтүү бюджет	10% электр чубалгылары орнотулат	30% чубалгылар орнотулат.
27	Барскоон, Тамга, Тосор айылдарынын ички жолдорун оңдоо	Айыл окмоту	2024-2027	1 500 000	Жергиликтүү бюджет	15% ички жолдор жакшыртылат	50% ички жолдор жакшыртылат
28	Барскоон айыл өкмөтүнө жаны имаратын куруу	Айыл окмоту	2024-2026	30 000 000	Республикалык бюджет	Айыл имараты курулуп	Калкты тейлөө кызматы жакшыртылат
29	Тосор айылында маданият уйун куруу	Айыл окмоту	2024-2025	82 000 000	республикалык бюджет	20% маданият иштери жакшыртылып, ийримдер ачылапт	50% маданият уйуно кызмат көрөт.
30	Тамга айылында конферен. зал куруу	Айыл окмоту	2025-2027	3 000 000	Жергиликтуу фонд Онуктуруу фонд	Конференц зал ачылып	Жыйындар, окуу тренингдер, тегерек столдор, курултайлар өтүүгө шарт түзүлөт

31	Тамга айылындагы маданият уйуно ремонт иштерин жургузуу	Айыл окмоту	2024-2025	4 500 000	Респуб бюджет, Стим.гранд Жергиликтүү бюджет	Маданият үйүнүн шарты жакшыртылат	Маданият үйүнүн шарты жакшыртылат
32	Барскоон айылында спорт комплекс куруу	Айыл окмоту	2025-2026	100 000 000	Респуб бюджет, ЖОБ	Жаштардын спортко болгон кызыгуусу артылат	500 адами спорт менен менен машыгууга мүнкүнчүлүк алат
33	Барскоон айылында эстелик комплексин уюштуруу. М.Кашкаринин эстелигин орнотуу.	Айыл окмоту	2024-2025	7 000 000	донорлор	М.Кашкаринин эстелиги орнотулат, тарыхый көргөзмө коимплекстүү база ачылат	Тарыхый көргөзмө борборуна айланып, туристер тартылат
34	Тамга таш тарыхый жерлерин курчоо, ондоп, түзөө	Айыл окмоту	2025-2026-ж.ж.	1 500 000	жергиликтуу бюджет	Оңдоо иштери жүргүзүлөт, тарыхый көргөзмөгө айланат	Тарыхый көргөзмөгө айлыныш туристер тартылат
35	К.Чылабаев орто мектебине актовый зал , китепкана, ашкана куруу Кошумча имарат куруу.	Айыл өкмөтү	2025-21027-ж.ж.	90млн	Республикалык бюджет	Окуучулдардын окуу шарты онолот	Билим сапаты жогорулайт

36	Барскоон айылында суу тутукторун жана ички канализацияны реконструкциялоо	Айыл өкмөтү	2025-2027-ж.ж.	150млн	Республикалвк бюджет	Элдин жашоо шарты жакшырат	жашоо шарт жакшы жолго коюлат
37	Барскоон маданият уйун капиталдык ремонттоо	Айыл өкмөтү	2026-2027-ж.ж.	30млн	Стим гранд	Маданият кызыгуу кобойот	Келечек муундарды тарбиялоо натыйжа берет
38	Тосор орто мектебине кошумча имарат куруу	Айыл өкмөтү	2026-2027-ж.ж.	90млн	Республикалык бюджет	Окуучуларга жакшы шарт тузулот	Билим сапаты жогорулайт
39	Тосор айылына спорт комплекс куруу	Айыл өкмөтү	2026-2027-ж.ж.	100млн	Республикалык бюджет	Спортко кызыгуу жогорулайт	Спорт жакшы жолго тушот
40	Тамга айылындагы газонду курчоо	Айыл өкмөтү	2026-2027-ж.ж.	2млн	Жергиликтүү бюджет	Машыгууга шарт тузулот	Спорт жаатында натыйжа боло баштайт
41	Тосор айылында тоого кетчу жолдорду ондоо	Айыл өкмөтү	2026-2027-ж.ж.	5млн	Жергиликтүү бюджет	Малчыларга жакшы шарт тузулот	Малды багууда шарт жакшырат
42	К.Кендирбаев мектебине электр мантаждоону жаныртуу	Айыл өкмөтү	2025-2026-ж.ж.	3млн	Жергиликтүү бюджет	Окуучулардын окуу шарты жакшырат	Билим сапаты жогорулайт
43	Барскоон айылындагы ооруканны жылуулук системасын жана электр мандаждоону жаныртуу	Айыл өкмөтү	2024-2025-ж.ж.	5млн	Жергиликтүү бюджет	Бейтаптарга жакшы шарт тузулот	Кызмат корсотуу жакшырат

44	Барскоон айылындагы муниципалдык ишканага комбайн жана агро шаймандарды сатып алуу	Айыл өкмөтү	2026-2027-ж.ж.	30млн	Жергиликтүү бюджет	Элге кызмат корсотуу жакшырат	Тушум убагында жыйналат жана
на	**Экономикалык өнүгүү**						
45	Айыл чарба тармагына дыйкандарды окутуу	Айыл окмоту	2024-2027	89 000	ЦЗН	50 дыйкан окутулуп, дыйкандардын дарамети жогорулайт	80 дыйкан окутулуп, дыйкандардын дарамети жогорулайт
46	Этно боз уйлор шаарчасын ачуу	Айыл окмоту Ишкерлер	2025-2027-ж.ж.	7 000 000	Донорлор	5 бой үй орнотулуп, туризм тармагы өнүгөт	10 оз үй орнотулат ,туризм тармагы өнүгөт
47	Тосор айылына БСР куруу:	Айыл окмоту	2025-2027	18000 000	Жергиликтүү бюджет Донорлор	Ирригация тармагы жакшыртылып, айыл чарба тармагы өнүгөт	800 түтүн сугат суу менен камсыздалат айыл чарба тармагы өнүгөт
48	Барскоон айылына БСР куруу:	Айыл окмоту	2025-2027	36 000 000	Жергиликтүү бюджет Донорлор	Ирригация тармагы жакшыртылып, айыл чарба тармагы өнүгөт	1600 түтүн сугат суу менен камсыздалат айыл чарба тармагы өнүгөт
49	Барскоон суу канал лотокторун ондоп түзөө	Айыл окмоту	2024-2026	200 000	Жергиликтүү бюджет	20 % дыйкандарга шарт түзүлөт	50% дыйкандарга шарт түзүлөт

50	Барскоон айылында мини ГЭС куруу	Айыл окмоту Инвестор	2024-2025-ж.ж.	750 000 000	Донорлор	Жер лесхоздон	
51	Логистикалык борбор куруу	Айыл окмоту Инвестор	2025-2027-ж.ж.	250 000 000	Кыргыз индустриясы	20% Дыйкандардын экономикалык абалы жогорулайт	50% Дыйкандардын экономикалык абалы жогорулайт
52	Тамга айылына мини ГЭС куруу	Айыл окмоту Инвестор	2026-2029-ж.ж.	250 000 000	Донорлор	Жер лесхоздуку	
53	Тосор айылында мини ГЭС куруу	Айыл окмоту Инвестор	2026-2029-ж.ж	250 000 000	Донорлор	жер лесхоздуку	
54	Кызмат корсотуу. Санарип центр	Ишкерлер, Инвестор	2024-2027	1млн.	Донорлор	70%-ЦИР Жаратман борбору иштейт.	30% кенсе кенейтилет.
55	Кайра иштетүүчү ишканаларды ачууга жеке ишкерлерге көмөктөшүү	Жеке ишкерлер.Айыл окмоту.	2024-2027	1млрд	Респуб бюджет,инвестор лор	50% фермерлердин иштеп жаткан кичи цехтери бар.балыкка пруд бар .	80% класстер базасы тузулот.
56	Кайра иштетуу ишканасын кеңейтуу.	“Тосор агро”кичи шире завод-ишкер.айыл башчысы.	2024-2027-ж.ж	10млн	Онуктуруу фонду	50%завод кенейтилет -как кургаткыч цехи ачылат.	70% комплекстуу кайра иштетуучу цех ишке кирет.

57	Клубника, малина, карагат жана башка ыңгайлуу мөмө жемиштерди өстүрүү боюнча алдыңкы тажрыйбаларды жайылтуу	Экономист статист-маалыматы боюнча.жеке ишкерлер..	2024-2027-ж.ж	5млн	онуктуруу фонду	50% тажрыйба алмашуу-семинарлары жана жаны кочоттордон олтургузуу.	80% момо-жемиштерди экспортоо.
58	Тамага айылына малды дарылоо максатында “Купка” куруу	айыл окмот кызматкерлери-ветеринар.	2024-2025-ж.ж.	1 500 000	Жергиликтүү бюджет	10% купка курулуп баштайт.	90% ишке кирип.малдарды дарылап баштайт.
59	Роскол (мал камоочу жай)	айыл окмот-ветеринар	2024-2025-ж.ж.	400 000	Жергиликтүү бюджет	10% роскол курула баштайт.	90% ишке кирет.
60	Малдарды жасалма уруктандыруу пунктун ачууга көмөктөшүү	айыл окмот-ветеринар	2025-2027-ж.ж	2млн.	Инвестор.	30%курула баштайт.	80% ишке ашат
4.	**Инклюзивдик өнүгүү**						
61	Компьютер курстарын ачуу, IT COWORCING centre	Айыл окмоту жана маалымат борборунун адиси	2024-2027-ж.ж.	1 000 000	Инвесторлор	20% калк туристер , айымдар жана жаштар.мектеп окуучулары. кызмат корсотуло баштайт	80% калк жана туристер,жаштар .мектеп окуучулар.жакынкы 5 айылдын тургундары кызмат көрүшөт

62	Кол онорчулук боюнча кичи ишкана ачуу	Айыл өкмөтү жана ишкерлер.	2024-2027-ж.ж.	500 000с	Донорлор	10 аял иш менен камсыз болот	15 аял иш менен камсыз болушат
63	Флористический центр	Айыл өкмөтү,ЖК деп-р	2024-2027-ж.ж.	300000	ЖОБ, жеке ишкер	5 киши жумуш орундары менен камсыз болушат	10 киши иш менен камсыз болот
64	Аярлуу топтордун эмгеги менен жасалган продукцияга ярмарка уюштуруу	Реб.центр “Тоо булбулу”	2024-2027	-	-	50 % сатылган буюмдардын каражатын Реб.центрдеги балдарга жардам корсотуу.	80% продукцияларды -эл таанып,сатып алышат.
65							
66	Жаш уй-булолоолорго ипотекалык жол менен аз кабаттуу турак жай куруу	айыл окмот.	2026-2029-ж.ж.	300млн	Республикалык бюджет	10% жердин документтери даярдалат.	80% жаш уй-булолор турак-жай менен камсыз болот.
67	Кошумча киреше алуу учун уй кожойкелерин ишке орноштуруу. Ишкана ачып беруу	айыл окмот,жеке ишкерлер.	2024-2029-ж.ж.	500 000	Донорлор	10% 5аял иш менен камсыз болот.	80% 50аял иштеп баштаашат.
68	Жакырчылыкты азайтуу учун калктын аярлуу топторунун арасында осумдук остуруу	айыл башчы,коомдук уюмдар.	2024-2029-ж.ж.	500 000	Донорлор	10% 100 уй-було тажрыйба алышат.	70% 150 уй-було иштеп башташат.

	боюнча ар кандай тажрыйба жайылтуу						
69	Аярлуу катмардын билим берүүнү жана жумуш менен камсыз кылууну жакшыртууга колдоо корсотуу	Айыл окмоту , БОУ	2024-2029-ж.ж.	500000	Донорлор	10% 100-аялдар жана жаштар кондумдору алат.	100% 200 киши жумуш менен камсыз болот.
70	Социалдык контракт берүү аркылуу	соц,адистери	2025 –ж.	1 млн 500 миң сом	Респ.бюджет.	15 турмушта оор кырдаалга кабылган үй бүлөөлөргө ишкерлик ачууга жардам берилет	15 үй-було иштеп башташат.
5.	**Мейкиндик**						
71	жаш үй-булолорго жер тилкесин,турак-жай салууга болуп беруу.	айыл окмоту,жер адиси,айыл башчылар	2024-2025-ж.ж.	500000	Жергиликтуу бюджет	20% жер тилкелери такталып,болуну п берилет.	115 адамга өздөштүрүп алган жерине үй салууга трансормация иштерин аяктоо
72	Айыл чарба багытындагы 0, 30 гектар жерди спорт комплекс курууга трансформациялоо	айыл окмот,жер адис	2024-2025-ж.ж	9млн.	Респ.бюджет.	10% жер тилкеси такталып,докуме нттерин тактоо.	80% трансформациял анып. Ишке берилет.

73	Жайыт жеринен көрүстөнгө өткөрүү (8 га)	Айыл окмоту	2024-2025-ж.ж	-	-	10% жер тилкеси такталат.	20% документештирилет.
74	0,50 га саркындуу сууларды сактоочу жана тазалоочу жайга трансформациялоо	айыл окмоту,жер адис.	2025-2026-ж.ж.	-		10% документтер такталат.	50% трансформацияланат.
75	Логистикалык борборду ачууга Кырман участогунан 1га жерди трансформациялоо иштерин аяктоо	айыл окмот	2024-2027-ж.ж	1млрд.	респ.бюджет,инвестор	10% жер тилкеси такталган.	20% толук документтери такталып,берилет.
76	Жерлерди трансформациялоо Участок болуу	Айыл окмоту Жер адис	2024-2027	500 000с	Республикалык бюджет	10% жер тилкелерин трансформациялоо.	80% документтештирилет.
77	Кайрак жерди, кунарсыз жерлерди бак-дарак менен жашылдандыруу	Айыл окмоту жер адис	2024-2027	300 000с	Жергиликтүү бюджет	10% кочоттор алынат.	80% оургузулуп.жашылдандырылат.
78	Экозоналарды, коргоо, (Шаркыратма, Тамга таш, Археолог зона)	Айыл окмоту жер адис	2024-2027-ж.ж.	500 000с	Донорлор	Экозоналардын документтештирилет.	Экозоналардын абалы жакшыртылат.
79	Паркопляжный Укуктук зоналаштыруу.	Айыл окмоту жер адис	2024-2027-ж.ж.	5млн	Донорлор	10% документтештирилет.	80% кызматташууга уруксат берилет.

80	Айыл жергесинде.жеткинчек балдарга ойноо аянтчасын куруп беруу	айыл окмот,жер адис.	2024-2027-ж.ж.	5млн	Донорлор	10% жер тилкеси болунуп.документтештирилет.	90% сейил бак курулганга уруксат берилет.
81	Барскоон айылынын жашоочуларына бош убактысында эс алуу учун сейилдөө парктарын куруу	айыл окмот.жер адис	2025-2029-ж.ж.	6млн	Донорлор	10% сейил парктын орду даяр.	90% ишке берилет.
82	Жер кыртышы терс таасирин тийгизе турган жер семирткичтер тууралуу окуулары уюштуруу.	Айыл окмоту ЦЗН	2024-2026-ж.ж.	1 млн	Онуктуруу фонд	30% дыйкандарга түшүндүрүү иштери жүргүзүлөт	50% дыйкандарга түшүндүрүү иштери жүргүзүлөт
6.	**Айлана-чөйрө**						
83	Таштанды чыгаруу боюнча тарифти иштеп чыгуу	Айыл окмоту Муниципалдык ишканалар	2024-2027- ж.ж	-	Муниципалдык ишкана	Тариф иштелип чыгып коомдуу угуу откорулуп эл менен талкуу жургузулот	Барскоон айылдык кеңеши менен тариф бекитилип. МИ өзүн өзү актоо мүнкунчулүгү түзүлөт.
84	Таштанды кайра иштетуу заводун куруу	айыл окмот.жер адис	2024-2027	10 млн.	Онуктуруу фонду	10% жер тилкеси болунуп.документтештирилет.	70% ишке берилип.таштанды жай даяр болот.

85	Уйлорду жылуулоо максатында тушундуруу иштерин жургузуу	Айыл башчы	2024-2027	500000	донорлор	10% тренинг.семинар. чогулуштар отот.	70% окутуулардын негизинде - уйлор жылууланат.
86	Малдын жугуштуу ооруларын алдын алуу учун мекемелер менен иш алып баруу	Мекеме уюмдар. СЭС, вет управление	2024-2026-ж.ж.	2млн	Донорлор	10% калкка тушундуруу иш-чаралары жургузулот.	90% малдарын вакцинациялашат жана камкордук корушот.
87	Айылдарга олгон малдын соогун комуу учун “Беккари” ямасын куруу 3шт	Айыл окмоту	2024-2025-ж.ж.	800 000	Жергиликтүү бюджет	Курулуш иштери жургузулот	1 Беккары ишке киргизилет.
88	Деградацияланган жайыт жерлерин ондоо иштерин жургузуу. Дыйкандар менен тушундуруу иштерин жургузуу	Айыл окмоту жер адиси, жайыт кызматкери	2024-2026-ж.ж.	3млн	Донорлор	Чогулуш жыйындарда 20% дыйкандарга түшүндүрүү иштери жүргүзүлөт	50% дыйкандарга түшүндүрүү иштери жүргүзүлөт
89	Электр энергиясын уномдоо максатында айыл кочолорун жарыктандыруу	Айыл окмоту	2024-2025-ж.ж.	2млн	Онуктуруу фонду	20% көчө жарыктандыруусу энергияны үнөмдөө	80% көчө жарыктандыруусу энергияны үнөмдөө